

CENTRALNA BANKA
CRNE GORE

**GODIŠNJI
MAKROEKONOMSKI IZVJEŠTAJ
CENTRALNE BANKE CRNE GORE
2021. GODINA**

Podgorica, 2022. godine

IZDAVAČ Centralna banka Crne Gore
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 6
81000 Podgorica
Telefon +382 20/664-997, 664-269
Fax +382 20/664-576

INTERNET STRANICA <http://www.cbcg.me>

SAVJET CENTRALNE BANKE dr Radoje Žugić, guverner
dr Nikola Fabris, viceguverner
Miodrag Radonjić, viceguverner
dr Zorica Kalezić, viceguverner
dr Milorad Jovović
Ruždija Tuzović
dr Nikola Milović

GRAFIČKA PRIPREMA Nikola Nikolić
Nikola Marđonović

LEKTURA Jasna Rakočević

ŠTAMPA DOO „DPC“ Podgorica

TIRAŽ 70 primjeraka

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korišćenja podataka iz Izvještaja obavezno navedu izvor.

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA

ARIMA	<i>Autoregressive Integrated Moving Average</i> (Autoregresioni integrisani model sa pokretnim prosjecima)	IFAD	<i>International Fund for Agricultural Development</i> (Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede)
AIFS	Agregatni indeks finansijske stabilnosti	IMF	<i>International Monetary Fund</i> (Međunarodni monetarni fond)
ANO	Agencija za nadzor osiguranja	IPA	<i>Instrument for Pre-Accession Assistance</i> (Instrument za pretpristupnu pomoć)
AQR	<i>Asset Quality Review</i> (Procjena kvaliteta aktive)	IRF	Investiciono-razvojni fond Crne Gore
ATM	<i>Automated teller machine</i> (Bankomat)	IT	Informaciona tehnologija
BDP	Bruto domaći proizvod	KFW	<i>Kreditanstalt für Wiederaufbau</i> (Njemačka razvojna banka)
BiH	Bosna i Hercegovina	KTK	Komisija za tržište kapitala
BPM6	Priručnik za platni bilans i međunarodnu investicionu poziciju, šesto izdanje	LIBOR	<i>London interbank offered rate</i> (Londonska međubankarska stopa)
CEFTA	<i>Central European Free Trade Agreement</i> (Sporazum o srednjoevropskoj zoni slobodne trgovine)	MF	Ministarstvo finansija Crne Gore
CBCG	Centralna banka Crne Gore	MFI	Mikrokreditne finansijske institucije
CEB	<i>The Council of Europe Development Bank</i> (Razvojna banka Savjeta Evrope)	MFSS	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Crne Gore
CKB	Crnogorska komercijalna banka	MIDAS	Program grant podrške za institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede
COVID-19	<i>CoronaVirus Disease-19</i> (Bolest izazvana koronavirusom)	MIBOR	<i>Mumbai interbank offered rate</i> (Mumbajska međubankarska stopa)
DAX	<i>Deutscher Aktienindex</i> (Akcijski indeks Frankfurtske berze)	MMF	Međunarodni monetarni fond
DJIA	<i>Dow Jones Industrial Average</i> (Akcijski indeks Njujorške berze i Nazdaka)	MONEX, MNSE10	Indeksi Montenegroberze
€STR	<i>Euro Short-Term Rate</i> (Euro kratkoročna stopa)	MONSTAT	Uprava za statistiku Crne Gore
EBRD	<i>European Bank for Reconstruction and Development</i> (Evropska banka za obnovu i razvoj)	MSCI	<i>Morgan Stanley Capital Index</i> (Svjetski berzanski indeks)
ECB	Evropska centralna banka	MSFI	Međunarodni standard finansijskog izvještavanja
EDC	<i>Export Development Canada</i>	MSP	Mala i srednja preduzeća
EEA	Evropska ekonomska oblast	NPL	<i>Non-performing loans</i> (Nekvalitetni krediti)
EFTA	<i>European Free Trade Association</i> (Evropska asocijacija za slobodnu trgovinu)	NOK	<i>Norwegian krone</i> (Norveška kruna)
EK	Evropska komisija	NVO	Nevladina organizacija
EIB	<i>European Investment Bank</i> (Evropska investiciona banka)	OECD	<i>The Organisation for Economic Co-operation and Development</i> (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj)
EOINIA	<i>European OverNight Index Average</i> (Ponderisana prosječna kamatna stopa po kojoj su realizovane prekoćne pozajmice u valuti između relevantnih banaka u eurozoni)	OPEC	<i>The Organization of the Petroleum Exporting Countries</i> (Organizacija zemalja izvoznica nafte)
EPCG	Elektroprivreda Crne Gore	PIO	Penzijsko i invalidsko osiguranje
ESRB	<i>The European Systemic Risk Board</i> (Evropski odbor za sistemski rizik)	PER	Program ekonomskih reformi za Crnu Goru
ESMA	<i>European Securities and Market Authority</i> (Evropsko nadzorno tijelo za hartije od vrijednosti i tržište kapitala)	pp	Procentni poen
EU	Evropska unija	PPEKS	Prosječno ponderisana efektivna kamatna stopa
EUROIBOR	<i>Euro Interbank Offered Rate</i> (Eurska međubankarska stopa)	PPNKS	Prosječno ponderisana nominalna kamatna stopa
EUROSTAT	Statistička služba Evropske unije	ROA	<i>Return on assets</i> (Povračaj na aktivu)
FAO	<i>Food and Agriculture Organization</i> (Organizacija UN za hranu i poljoprivredu)	SAD	Sjedinjene Američke Države
FED	Federalne rezerve	SDI	Strane direktne investicije
Fond PIO	Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore	SFS	Savjet za finansijsku stabilnost
FZD	Fond za zaštitu depozita Crne Gore	SIBOR	<i>Shanghai interbank offered rate</i> (Šangajska međubankarska stopa)
FZU	Fond zajedničkog ulaganja Crne Gore	SMTK	Standarna međunarodna trgovinska klasifikacija
G20	<i>Group of Twenty</i> (Internacionalni forum 19 industrijski najrazvijenih zemalja svijeta i Evropske unije)	SOFR	<i>Secured Overnight Financing Rate</i> (Stopa osiguranog prekoćnog finansiranja)
HH indeks	Hiršman-Herfindalov indeks	SPV	Specijalna prava vučenja
HICP	<i>Harmonised index of consumer prices</i> (Harmonizovani indeks potrošačkih cijena)	TED	<i>Treasury-EuroDollar rate</i>
HOV	Hartija od vrijednosti	TIBOR	<i>Tokyo interbank offered rate</i> (Tokijska međubankarska stopa)
IBRD	<i>International bank for Reconstruction and Development</i> (Međunarodna banka za obnovu i razvoj)	TLTRO III	<i>Targeted longer-term refinancing operations</i> (Ciljane dugoročne operacije refinansiranja)
IDA	<i>International Development Association</i> (Međunarodna organizacija za razvoj)	UN	Ujedinjene nacije
		UNCTAD	<i>United Nations Conference on Trade and Development</i> (Konferencija Ujedinjenih nacija o trgovini i razvoju)
		USD	Američki dolar
		UNWTO	<i>UN World tourism organization</i> (Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih nacija)
		VIX	<i>Volatility Index</i> (Indeks volatilnosti)
		ZZZCG	Zavod za zapošljavanje Crne Gore

SADRŽAJ

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE U CRNOJ GORI U 2021.	9
1. REALNI SEKTOR	13
1.1. Bruto domaći proizvod	15
1.2. Djelatnosti	21
1.3. Cijene	29
1.4. Tržište rada	37
2. MONETARNA KRETANJA	43
2.1. Banke	46
2.2. Kamatne stope banaka	63
2.3. Mikrokreditne finansijske institucije	67
2.4. Lizing društva	69
2.5. Faktoring društva	70
3. EMISIJA DRŽAVNIH ZAPISA	73
4. TRŽIŠTE KAPITALA	77
5. FISKALNI SEKTOR	83
5.1. Javne finansije Crne Gore	86
5.2. Budžet Crne Gore	88
5.3. Lokalna samouprava	92
5.4. Državni fondovi	93
6. JAVNI DUG	97
6.1. Državni dug	100
6.2. Dug jedinica lokalne samouprave	106
6.3. Izdate državne garancije	106
6.4. Otplata duga	107
7. EKSTERNI SEKTOR	109
7.1. Platni bilans	113
7.2. Finansijski račun	123
7.3. Spoljni dug	124
7.4. Međunarodna investiciona pozicija	127
8. MEĐUNARODNA EKONOMIJA	129
8.1. Globalna ekonomska i finansijska kretanja	131
8.2. Eurozona	135
8.3. Region	136
9. NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI	139
10. PRILOZI	147

PREGLED MAKROEKONOMSKIH POKAZATELJA

	2020.	2021.	%
REALNI SEKTOR			
BDP (u tekućim cijenama, u milionima eura) ¹	4.185,55	4.911,62	
Industrijska proizvodnja (u odnosu na isti period prethodne godine) ²	-0,9	4,9	
Proizvodnja šumskih sortimenata iz državnih šuma (u odnosu na isti period prethodne godine) ²	8,2	-48,5	
Građevinarstvo (u odnosu na isti period prethodne godine-mjerenom efektivnim časovima) ²	-3,2	0,72	
Zaposlenost			
Broj zaposlenih (decembar)	160.978	211.302	
Broj nezaposlenih (decembar)	47.509	57.386	
Stopa inflacije			
Potrošačke cijene godišnja stopa (decembar)	-0,9	4,6	
Prosječna zarada bez poreza i doprinosa (prosjek za period) ²	524	532	1,53
MONETARNI SEKTOR (u milionima eura)³			
Ukupni depoziti	3.372,9	4.201,2	24,56
Depoziti nefinansijskog sektora	1.014,8	1.199,8	18,23
Depoziti stanovništva	1.254,0	1.350,9	7,72
Depoziti opšteg nivoa države	225,5	276,8	22,74
Centralna vlada	168,3	205,0	21,84
Lokalna vlada	51,8	67,2	29,72
Fondovi socijalne sigurnosti	5,4	4,5	-16,13
Depoziti finansijskog sektora	47,2	52,3	10,77
Depoziti - ostalo	831,3	1.321,6	58,97
Ukupni krediti	3.159,2	3.360,3	6,37
Kreditni nefinansijskom sektoru	1.109,2	1.157,5	4,35
Kreditni stanovništvu	1.394,2	1.431,5	2,68
Kreditni opštem nivou države	300,5	263,2	-12,42
Centralna vlada	260,4	227,7	-12,56
Lokalna vlada	38,4	35,5	-7,55
Fondovi socijalne sigurnosti	1,7	-	-100,00
Kreditni finansijskom sektoru	25,9	19,9	-22,93
Kreditni - ostalo	329,4	488,2	48,20
EMISIJA DRŽAVNIH ZAPISA			
Prosječna kamatna stopa na 91-dnevne državne zapise, posljednja			
Prosječna kamatna stopa na 182-dnevne državne zapise, posljednja	0,90%	0,90%	
TRŽIŠTE KAPITALA			
Promet na berzi (u milionima eura) ²			
Montenegroberza	31,4	46,5	48,16
Berzanski indeksi			
MNSE10	712,83	764,72	7,28
MONEX	10.328,64	9.867,37	-4,47
FISKALNI SEKTOR (u milionima eura)²			
Tekući prihodi ⁴	1.868,7	2.194,0	17,4
Izdaci ⁴	2.333,3	2.287,5	-2,0
Suficit/deficit ⁴	-464,6	-93,5	-79,9
Eksterni državni dug (u milionima eura) ⁵	3.835,3	3.688,5	-3,8
Unutrašnji državni dug (u milionima eura) ⁵	495,6	401,5	-19,0
Dug lokalne samouprave (u milionima eura) ⁵	78,1	72,8	-6,9
EKSTERNI SEKTOR²			
Saldo tekućeg računa (u milionima eura) ²	-1.090,4	-454,9	
Trgovinski bilans	-1.642,0	-1.915,2	
Bilans usluga	176,5	955,8	
% pokrivača trgovinskog deficita sa ostalim saldima	33,6	76,2	
Saldo tekućeg računa u % od BDP-a	-26,1	-9,3	

¹ Preliminarni podaci MONSTAT-a za 2021. godinu, shodno kvartalnim procjenama BDP-a.

² Podaci za I-XII 2020. i I-XII 2021. god.

³ Od juna 2018. godine podaci u okviru monetarne statistike sastavljaju se u skladu sa novom metodologijom (https://www.cbcg.me/slike_i_fajlovi/fajlovi/fajlovi_publikacije/statistika/metodologija_2018.pdf).

⁴ Tekući prihodi i izdaci budžeta, državnih fondova i lokalnih samouprava.

⁵ Shodno novom Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, koji je donijet u 2014, struktura javnog duga je promijenjena. Javni dug je definisan kao dug centralnog nivoa države (državni dug) i lokalnog nivoa (dug lokalne samouprave). Dug lokalnih samouprava isključen je iz strukture unutrašnjeg državnog duga, dok sa druge strane, u unutrašnji dug je dodat iznos koji se odnosi na dug pravnim licima i privrednim društvima. U skladu sa novim Zakonom, u kvartalnim izvještajima prikazuje se državni dug, dok se u godišnjem izvještaju prikazuje javni dug.

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE U CRNOJ GORI U 2021.

Crnogorska ekonomija je tokom 2021. godine ostvarila značajan oporavak, nakon godine u kojoj je zabilježila dubok pad prouzrokovan pandemijom COVID-19. Prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, na osnovu kvartalnih procjena, zabilježen je realni rast BDP-a od 12,4%, koji je rezultat rasta ekonomskih aktivnosti tokom drugog (19,0%), trećeg (25,8%) i četvrtog kvartala (8,2%), kojima je kompenzovan pad od 6,5% iz prvog kvartala. Statistički pokazatelji raspoloživi za 2021. godinu ukazuju na rast ukupne industrijske proizvodnje, značajan rast dolazaka i broja noćenja turista, kao i rast trgovine, efektivnih časova rada u građevinarstvu i prevoza robe i putnika u većini vidova saobraćaja.

Godišnja stopa inflacije, mjerena indeksom potrošačkih cijena, u decembru 2021. godine iznosila je 4,6%, dok je prosječna stopa potrošačkih cijena u 2021. godini bila za 2,4% veća u odnosu na prethodnu godinu.

Industrijska proizvodnja u 2021. godini, prema podacima MONSTAT-a, ostvarila je rast od 4,9% kao rezultat rasta u snabdijevanju električnom energijom, gasom i parom od 8,5%, rasta prerađivačke industrije od 9,1%, dok je u sektoru vađenja rude i kamena zabilježen pad od 24,4%.

U sektoru turizma zabilježen je značajan rast dolazaka i noćenja turista čemu su u velikoj mjeri doprinijeli politika otvorenih granica i popuštanje mjera za suzbijanje širenja epidemije. Crnu Goru je prema podacima MONSTAT-a posjetilo 1,67 miliona turista koji su realizovali 9,87 miliona noćenja, što je više za 276,27%, odnosno 281,58% u poređenju sa prethodnom godinom. Ipak u poređenju sa prethodnom 2019. godinom broj dolazaka turista bio je manji za 36,83%, a broj noćenja za 31,71%.

Prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, u 2021. godini, u odnosu na prethodnu godinu, građevinarstvo je zabilježilo pad vrijednosti izvršenih građevinskih radova od 4,8%, uz istovremeni rast efektivnih časova rada od 0,72%.

U saobraćaju je ostvaren rast većine vidova transporta, u odnosu na prethodnu godinu. Prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, u drumskom saobraćaju prevezeno je 38,86% više putnika, dok je prevoz robe bio veći za 5,88%. U željezničkom saobraćaju prevoz putnika bio je veći za 17,34%, dok je prevoz robe bio manji za 18,28%. Ostvareni promet na aerodromima povećan je nakon najvećeg pada do sad zabilježenog u prethodnoj godini. Na oba aerodroma prevezeno je ukupno 1,31 milion putnika, što je za 150,84% više nego prethodne godine, dok je promet robe iznosio

466 tona, što predstavlja povećanje od 38,28% u istom periodu. Ukupni promet robe u lukama bio je manji za 9,05%.

U platnom bilansu Crne Gore deficit tekućeg računa iznosio je 454,94 miliona eura i bio je manji za 58,28% u odnosu na prethodnu godinu. To je prevashodno rezultat povećanja suficita na računu usluga zbog većih prihoda po osnovu usluga putovanja-turizma, kao i usluga transporta. Smanjenju deficita tekućeg računa dodatno je doprinio rast suficita na računima primarnog i sekundarnog dohotka. Na finansijskom računu zabilježen je neto odliv kapitala, nastao kao posljedica otplate glavnice po osnovu ranije emitovanih euroobveznica.

Tokom 2021. godine, spoljnotrgovinski deficit iznosio je 1,92 milijarde eura i bio je veći za 16,64% u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat većeg vrijednosnog povećanja uvoza od izvoza roba. Ukupan izvoz roba iznosio je 525,75 miliona eura i bio je za 116,78 miliona eura ili 28,56% veći, dok je uvoz roba iznosio 2,44 milijarde eura i bio je za 389,94 miliona eura ili 19,01% veći u poređenju sa prethodnom godinom. Ekonomski oporavak u Crnoj Gori, ali i međunarodnih trgovinskih tokova, kao i rast cijena u međunarodnoj trgovini u 2021. godini, doveli su do povećanja obima robne razmjene sa inostranstvom od 20,60%. U posmatranom periodu na računu usluga zabilježen je suficit u iznosu od 955,80 miliona eura, prevashodno zahvaljujući rastu u turizmu, što je za 779,26 miliona više nego u 2020. godini. Ukupni prihodi od usluga iznosili su 1,60 milijardi eura što predstavlja rast od 135,10%, dok su rashodi iznosili 640,88 miliona eura i bili su veći za 27,51% u odnosu na prethodnu godinu. Procijenjeni prihodi od putovanja-turizma iznosili su 757,81 milion eura, što je za 613,30 miliona eura više i rezultat je povećanja dolazaka i noćenja stranih turista. Na računu primarnog i sekundarnog dohotka realizovan je suficit u iznosu od 103,59 miliona eura, odnosno 400,84 miliona eura, što je za 55,53%, odnosno za 29,96% više u poređenju sa prethodnom godinom.

Neto priliv stranih direktnih investicija (SDI) iznosio je 580,89 miliona eura, što predstavlja rast od 23,45% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakvo kretanje rezultat je većeg priliva po osnovu vlasničkih ulaganja zahvaljujući kojima je zabilježen i rast ukupnog priliva SDI od 39,23%. Vlasnička ulaganja iznosila su 493,35 miliona eura (rast od 105,38%), međutim, priliv u formi interkompanijskog duga iznosio je 322,68 miliona eura ili 17,86% manje u poređenju sa prethodnom godinom. U strukturi vlasničkih ulaganja, investicije u kompanije i banke iznosile su 215,07 miliona eura (rast od 73,67%), dok su ulaganja u nekretnine iznosila 278,28 miliona eura (rast od 139,13%). Ukupan odliv SDI iznosio je 346,44 miliona eura, što je za 77,21% više u odnosu na 2020. godinu.

Kada je riječ o tržištu rada, shodno revidiranim podacima MONSTAT-a, broj zaposlenih u 2021. godini u prosjeku je iznosio 188.964 i bio je veći za 6,95% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći rast zabilježili su: informisanje i komunikacije (17,27%) i poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (17,26%), zatim usluge smještaja i ishrane (14,24%), ostale uslužne djelatnosti (14,23%), građevinarstvo (13,96%), poslovanje sa nekretninama (13,48%). Najmanji rast zabilježen je u sektoru finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (0,51%), a pad je zabilježen samo u sektoru administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (11,51%).

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (ZZZCG) na kraju 2021. godine, bilo je 57.386 nezaposlenih lica, što je za 20,79% više nego u istom mjesecu prethodne godine. Broj registrovanih nezaposlenih lica u 2021. godini u prosjeku je iznosio 54.560 ili 31,12% više nego u prethodnoj godini. Registrovana stopa nezaposlenosti je, prema podacima ZZZCG, u decembru 2021. godine iznosila 24,73% i veća je za 4,25 pp od stope nezaposlenosti iz decembra prethodne godine.

Prema podacima MONSTAT-a, prosječna bruto zarada u Crnoj Gori u 2021. godini iznosila je 793 eura, dok je prosječna zarada bez poreza i doprinosa iznosila 532 eura, i u odnosu na isti period 2020. godine porasla je za 1,28% odnosno 1,53%.

Državni budžet u 2021. godini obilježila je povećana naplata budžetskih prihoda i smanjenje konsolidovanih rashoda u odnosu na prethodnu godinu, kao i u poređenju sa planom budžeta shodno Zakonu o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, koji je počeo da se primjenjuje od druge polovine godine nakon šestomjesečnog privremenog finansiranja.

Rastu naplate prihoda doprinijela je veća poreska disciplina zbog implementacije projekta elektronske fiskalizacije, kao i popuštanje epidemioloških mjera, koje su rezultirale rastom ekonomskih aktivnosti i uspješnom ljetnjom turističkom sezonom. Pad kapitalnih izdataka, odnosno slabija dinamika izvođenja radova na prioritetnoj dionici auto-puta Bar – Boljare i manji izdaci po osnovu transfera institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru determinisali su smanjenje budžetskih rashoda.

Polazeći od navedenih činjenica, gotovinski deficit budžeta smanjen je za 326,65 miliona eura u poređenju sa istim periodom prethodne godine i procijenjen je na 99,51 miliona eura ili 2,03% BDP-a.

Prema podacima Ministarstva finansija i socijalnog staranja, na kraju 2021. godine bruto javni dug iznosio je 4.162,79 miliona eura ili 84,75% BDP-a i u odnosu na kraj prethodne godine manji je za 5,58%. Tome najviše je doprinijela otplata duga po osnovu euroobveznica emitovanih 2016. godine i otplata dospjelih obaveza po osnovu emitovanih državnih zapisa. Od ukupnog iznosa bruto javnog duga, na unutrašnji dug se odnosilo 401,54 miliona eura ili 8,17% BDP-a, a na spoljni dug 3.688,48 miliona eura ili 75,10% BDP-a. Neto javni dug iznosio je 3.697,96 miliona eura ili 75,29% BDP-a. Nivo javnog duga predstavlja ozbiljan rizik i upravljanje njim i dalje ostaje jedan od najvećih izazova u narednom periodu.

Nakon donesena tri socio-ekonomska paketa tokom 2020. godine, Vlada Crne Gore donijela je još dva paketa u 2021. godini sa ciljem sprečavanja negativnih posljedica koje je pandemija izazvala po građane i privredu, kako bi se sačuvao životni standard i privredni potencijal.

Centralna banka je i tokom 2021. godine u okviru svojih nadležnosti, uprkos suženom izboru monetarnih instrumenata, nastavila da pruža snažnu podršku ublažavanju posljedica pandemije po građane i privredu. Kroz izmjene i dopune Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije COVID-19 na finansijski sistem, Centralna banka je tokom 2021. godine usvojila šest paketa mjera (11 od početka pandemije) koje su imale za cilj očuvanje likvidnosti privrede u kratkom roku i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema u dugom roku. Puni efekat mjera ostvaren je prevashodno kroz pružanje podrške najpogođenijim kategorijama fizičkih i pravnih lica, odnosno rast novih kredita. To potvrđuje da je Centralna banka adekvatno djelovala u uslovima povećane neizvjesnosti i tako uspjela da sačuva balans između podrške ekonomiji i stanovništvu i očuvanja zdravlja bankarskog sistema i finansijske stabilnosti.

Tokom 2021. godine, bankarski sektor je karakterisalo očuvanje sigurnosti i stabilnosti, koje se ogleda u visokim pokazateljima likvidnosti i kapitalizovanosti, kao i rastu kredita. Likvidna aktiva banaka na kraju 2021. godine iznosila je 1.404,80 miliona eura, što predstavlja rast od 38,26% u odnosu na kraj prethodne godine, dok je na kraju novembra 2021. godine zabilježila i istorijski maksimum od 1.481,69 miliona eura. Ukupni krediti banaka na kraju 2021. godine iznosili su

3.360,3 miliona eura, što je 6,37% više u odnosu na isti uporedni period, dok je agregatni koeficijent solventnosti bankarskog sistema iznosio 18,50%, što predstavlja blagi pad u odnosu na kraj prethodne godine kada je iznosio 18,52%. Bankarski sektor ostvario je tokom 2021. godine pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 31,41 milion eura.

Višegodišnji trend smanjenja aktivnih kamatnih stopa iz prethodnog perioda nastavljen je i u posmatranom periodu. Prosječna ponderisana aktivna efektivna kamatna stopa na ukupne kredite na kraju 2021. godine iznosila je 5,66%, dok je prosječna ponderisana pasivna efektivna kamatna stopa iznosila 0,35%. Obje stope su samanjene u odnosu na kraj prethodne godine, za 0,18 pp, odnosno za 0,05 pp.

Na kraju decembra 2021. godine kapital MFI iznosio je 39,67 miliona eura, što je za 3,95 miliona eura ili 11,05% više nego na kraju prethodne godine, dok je njihova bilansna suma u istom periodu smanjena za 2,35 miliona eura ili 2,85%. MFI su tokom 2021. godine ostvarile neto dobit u iznosu od 4,33 miliona eura. Na kraju 2021. godine bilansna suma lizing kompanija iznosila je 40,51 milion eura, što predstavlja rast od 2,76% u odnosu na kraj prethodne godine, dok je profit ovih finansijskih posrednika iznosio 638.000 eura.

Nakon akvizicije, odnosno spajanja dvije banke u novembru 2021. godine došlo je do ukрупnjavanja bankarskog sistema Crne Gore koji je na kraju godine brojao 11 banaka.

Od početka proglašenja pandemije 2020. godine, kroz izmjene i dopune Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije COVID-19 na finansijski sistem, doneseno je 11 paketa mjera, od toga šest paketa tokom 2021. godine, koje su imale za cilj očuvanje likvidnosti privrede u kratkom roku i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema u dugom roku.